

UBND TỈNH ĐỒNG NAI
SỞ TƯ PHÁP

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 600/STP-PBGDPL
V/v thực hiện nghiên cứu, triển khai
Báo cáo số 122/BC-CP ngày
08/5/2014 của Chính phủ

Đồng Nai, ngày 26 tháng 5 năm 2014

Kính gửi:

- Các Sở, ban, ngành;
- UBND các huyện, thị xã Long Khánh,
thành phố Biên Hòa.

Ngày 21/5/2014, Sở Tư pháp nhận được Công văn số 4196/UBND-NC ngày 20/5/2014 của UBND tỉnh Đồng Nai về việc sao gửi Báo cáo số 122/BC-CP ngày 08/5/2014 của Chính phủ về kết quả triển khai thi hành Hiến pháp năm 2013.

Sở Tư pháp yêu cầu thủ trưởng các đơn vị cập nhật vào trang thông tin điện tử của Sở Tư pháp theo địa chỉ <http://stp.dongnai.gov.vn/vanbanphapquy> tải nội dung Báo cáo để nghiên cứu, triển khai theo dõi./.

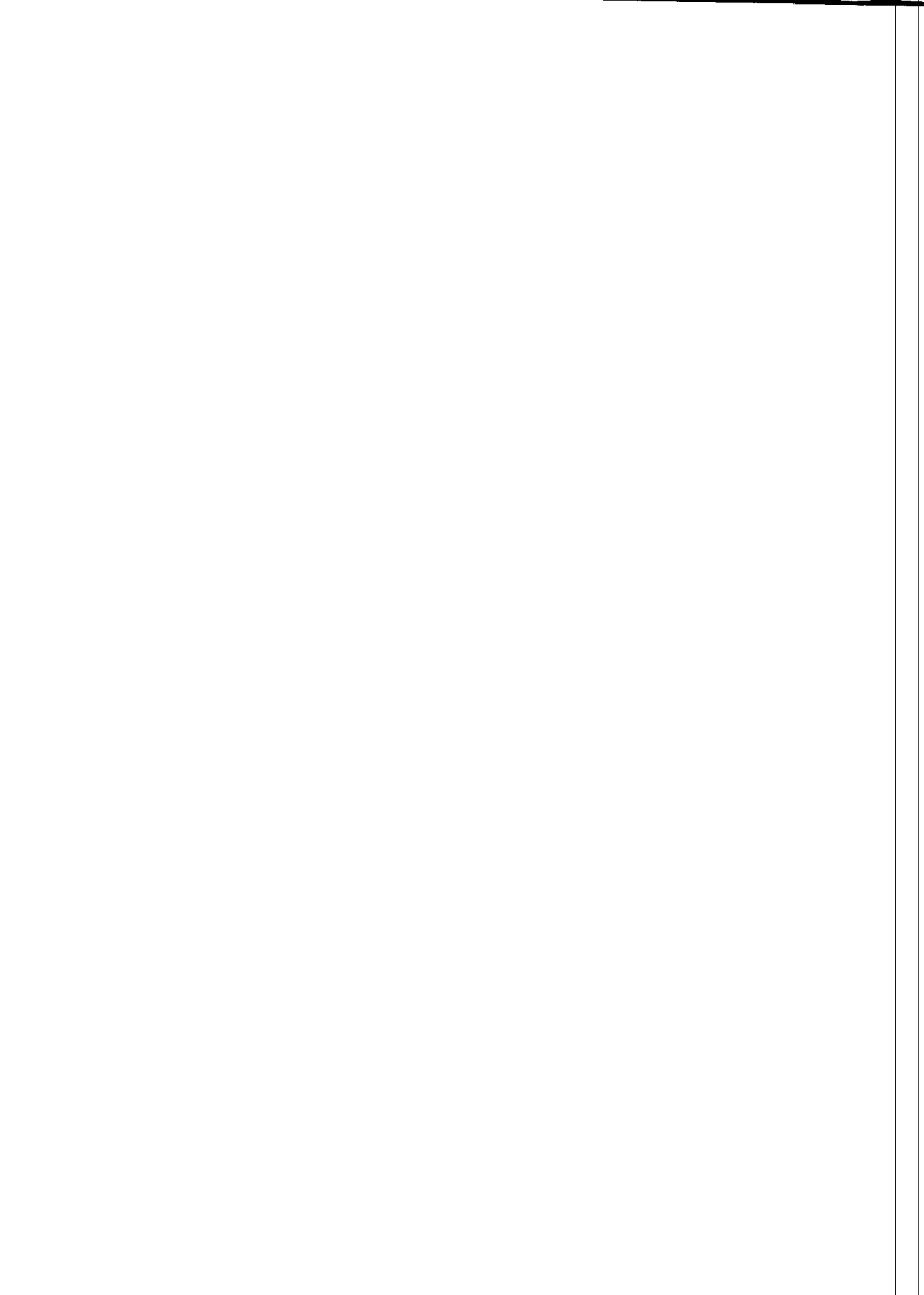
Nơi nhận:

- Như trên;
 - UBND tỉnh (b/c);
 - Lưu: VT.
- <An-PBGDPL>

KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC

Phan Văn Châu

CHÍNH PHỦ

CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 112 /BC-CP

Hà Nội, ngày 08 tháng 5 năm 2014

BÁO CÁO

Kết quả triển khai thi hành Hiến pháp năm 2013
(từ ngày 28/11/2013 đến ngày 30/4/2014)

UBND TỈNH ĐỒNG	
Số: 23.96 A	
ĐẾN	Ngày: 22/5/2014
Chuyên:	

Kính gửi: Quốc hội.

Thực hiện yêu cầu của Ủy ban thường vụ Quốc hội tại Công văn số 610/UBTVQH13-PL ngày 20 tháng 3 năm 2014 về việc báo cáo kết quả triển khai thi hành Hiến pháp năm 2013, Chính phủ đã chỉ đạo các Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ, Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương báo cáo nhanh về tình hình triển khai thi hành Hiến pháp và giao Bộ Tư pháp xây dựng Báo cáo tổng hợp chung. Tại phiên họp thường kỳ ngày 29 tháng 4 năm 2014, Chính phủ đã thảo luận, cho ý kiến về dự thảo Báo cáo của Chính phủ về kết quả triển khai thi hành Hiến pháp.

Trên cơ sở đó, Chính phủ xin báo cáo các vị Đại biểu Quốc hội về kết quả triển khai thi hành Hiến pháp (từ ngày 28/11/2013 đến ngày 30/4/2014) như sau:

I. KẾT QUẢ TRIỂN KHAI THI HÀNH HIẾN PHÁP

1. Về công tác chỉ đạo, điều hành

Ngày 28 tháng 11 năm 2013, Quốc hội khóa XIII đã thông qua Hiến pháp nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam (sau đây gọi tắt là Hiến pháp) và Nghị quyết số 64/2013/QH13, quy định một số điểm thi hành Hiến pháp. Xác định triển khai thi hành Hiến pháp là nhiệm vụ trọng tâm, cần ưu tiên tập trung chỉ đạo trong năm 2014 và các năm tiếp theo, trong thời gian qua Chính phủ và Thủ tướng Chính phủ đã chủ động, kịp thời chỉ đạo triển khai công tác thi hành Hiến pháp năm 2013, cụ thể như:

- Ngày 25 tháng 12 năm 2013, Chính phủ đã tổ chức phiên họp để đánh giá chung về sự tham gia của Chính phủ trong quá trình sửa đổi, bổ sung Hiến pháp năm 1992 và đề xuất một số biện pháp triển khai thi hành Hiến pháp năm 2013 thuộc trách nhiệm của Chính phủ, trong đó Chính phủ nhất trí ủy quyền Thủ tướng Chính phủ ban hành Kế hoạch của Chính phủ triển khai thi hành Hiến pháp.

- Ngày 02 tháng 01 năm 2014, Chính phủ đã ban hành Nghị quyết số 01/NQ-CP về những nhiệm vụ, giải pháp chủ yếu chỉ đạo điều hành thực hiện Kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội và dự toán ngân sách nhà nước năm 2014, theo đó đã xác định trách nhiệm của các Bộ, ngành, địa phương trong công tác thể chế là *“tập trung triển khai công tác tuyên truyền, phổ biến và tổ chức thực hiện Hiến pháp năm 2013; rà soát, lập kế hoạch, danh mục các văn bản quy phạm pháp luật cần xây dựng, sửa đổi, bổ sung bảo đảm phù hợp với Hiến pháp”*.

- Trên cơ sở bám sát theo yêu cầu tại Chỉ thị số 32-CT/TW ngày 03 tháng 01 năm 2014 của Ban Bí thư về triển khai thi hành Hiến pháp và nhiệm vụ Chính phủ được giao tại Nghị quyết số 718/NQ-UBTVQH13 ngày 02 tháng 01 năm 2014 của Ủy ban thường vụ Quốc hội ban hành Kế hoạch tổ chức triển khai thi hành Hiến pháp, ngày 13 tháng 02 năm 2014, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành *Quyết định số 251/QĐ-TTg ban hành Kế hoạch của Chính phủ tổ chức triển khai thi hành Hiến pháp nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam*. Kế hoạch của Chính phủ đã xác định hai nhóm nhiệm vụ chính là (i) tổ chức tuyên truyền, phổ biến, giới thiệu, tập huấn về nội dung và ý nghĩa của Hiến pháp và (ii) rà soát, lập danh mục đề xuất bãi bỏ, sửa đổi, bổ sung hoặc ban hành mới văn bản quy phạm pháp luật phù hợp với Hiến pháp, với nhiều hoạt động phong phú, đa dạng, toàn diện, dự kiến được tổ chức trên phạm vi cả nước, trong đó có nhiều hoạt động được mở rộng hơn so với yêu cầu của Quốc hội, Ủy ban thường vụ Quốc hội như: tổ chức biên soạn và tập huấn chuyên sâu về nội dung của Hiến pháp cho các cán bộ, công chức lãnh đạo, quản lý và thủ trưởng tổ chức pháp chế của các Bộ, ngành; tổ chức cuộc thi viết *“Tìm hiểu Hiến pháp nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam”* trên phạm vi cả nước; tổ chức các hoạt động nghiên cứu khoa học và xây dựng Bình luận khoa học về nội dung của Hiến pháp...

Bên cạnh đó, Kế hoạch của Chính phủ cũng đã xác định cụ thể các công việc, thời hạn, tiến độ hoàn thành và trách nhiệm của các cơ quan, tổ chức có liên quan; xác định cơ chế phối hợp giữa các Bộ, ngành, địa phương trong triển khai thi hành Hiến pháp trên phạm vi cả nước, bảo đảm đồng bộ, thống nhất và hiệu quả. Theo đó, Bộ Tư pháp được giao chủ trì, phối hợp với Văn phòng Chính phủ hướng dẫn, theo dõi, đôn đốc các Bộ, ngành, địa phương trong quá trình tổ chức triển khai thi hành Hiến pháp theo Kế hoạch của Chính phủ; tổ chức pháp chế của các Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ và Sở Tư pháp các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương được giao là đơn vị đầu mối giúp Bộ trưởng, Thủ trưởng cơ quan ngang Bộ, Thủ trưởng cơ quan thuộc Chính phủ, Chủ tịch Hội đồng nhân dân, Chủ tịch Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương thực hiện các nhiệm vụ triển khai thi hành Hiến pháp bảo đảm thống nhất, hiệu quả.

Đến nay, trên cơ sở Quyết định số 251/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ, tất cả các Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ, Hội đồng

nhân dân, Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương đã ban hành Kế hoạch tổ chức triển khai thi hành Hiến pháp¹, văn bản chỉ đạo thực hiện (chỉ thị, công văn)² trong phạm vi quản lý của Bộ, ngành, địa phương mình, phù hợp với điều kiện, đặc điểm của từng Bộ, ngành, địa phương³.

2. Về kết quả triển khai thi hành Hiến pháp (xin xem thêm Phụ lục kèm theo)

a) Tổ chức tuyên truyền, phổ biến, giới thiệu, tập huấn về nội dung và ý nghĩa của Hiến pháp

Công tác tuyên truyền, phổ biến, giới thiệu, tập huấn về nội dung và ý nghĩa của Hiến pháp có vai trò là tiền đề quan trọng để các tầng lớp nhân dân tiếp cận, biết và hiểu rõ về các quy định của Hiến pháp, từ đó nâng cao ý thức tôn trọng và chấp hành Hiến pháp và pháp luật, góp phần đưa Hiến pháp sớm đi vào cuộc sống và phát huy các giá trị trong thực tiễn. Do đó, công tác tuyên truyền, phổ biến, giới thiệu, tập huấn về nội dung và ý nghĩa của Hiến pháp được xác định là một trong hai nhóm nhiệm vụ trọng tâm cần triển khai ngay sau khi Hiến pháp được thông qua.

Với nhiệm vụ hiến định là tổ chức thi hành Hiến pháp và pháp luật, Chính phủ đã chỉ đạo các Bộ, ngành, địa phương triển khai công tác tuyên truyền, phổ biến, tập huấn về nội dung của Hiến pháp. Kết quả cụ thể như sau:

- Về hoạt động của Chính phủ

+ Thực hiện Chỉ thị số 32-CT/TW và Nghị quyết số 718/NQ-UBTVQH13, các cơ quan của Chính phủ (Bộ Ngoại giao, Bộ Tư pháp) đã tham gia phối hợp với Ban Tuyên giáo Trung ương xây dựng bộ tài liệu tuyên truyền về Hiến pháp cho các đối tượng khác nhau (Quý I năm 2014).

+ Ngày 05 tháng 4 năm 2014, Chính phủ (đầu mối là Bộ Tư pháp và Văn phòng Chính phủ) chủ trì, phối hợp với Ban Tuyên giáo Trung ương tổ chức Hội nghị trực tuyến toàn quốc giới thiệu, phổ biến về nội dung và ý nghĩa của

¹ Trong đó, một số Bộ, ngành, địa phương đã ban hành Kế hoạch tương đối sớm như Hòa Bình (13/01/2014), Bộ Công an (14/01/2014), Phú Thọ (20/01/2014), Lâm Đồng (10/02/2014), Thái Bình (11/02/2014), An Giang (17/02/2014), Điện Biên (17/02/2014), Bạc Liêu (20/2/2014), Quảng Bình (21/2/2014), Bộ Tư pháp (24/2/2014), Đồng Nai (24/02/2014), Trà Vinh (26/02/2014), Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội (26/02/2014), Bộ Y tế (27/02/2014), Bắc Giang (27/02/2014), Hà Nam (27/02/2014), Bộ Giao thông vận tải (28/2/2014), Thông tấn xã Việt Nam (28/02/2014), Tiền Giang (28/02/2014)...

² Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội, Bộ Tư pháp, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Bộ Tài nguyên và Môi trường, Bộ Khoa học và Công nghệ, Phú Thọ, Thái Bình, Tiền Giang, Lai Châu, Long An, Hòa Bình, Ninh Bình, Cần Thơ, Trà Vinh, Cao Bằng, Điện Biên, Quảng Ngãi, Hậu Giang, Hà Nam, Nam Định, Thừa Thiên - Huế, Bà Rịa - Vũng Tàu, Yên Bái, Hải Phòng, Đắk Nông, Quảng Ninh, Đồng Tháp...

³ Có nơi thành lập Ban chỉ đạo tổ chức triển khai thi hành Hiến pháp (Cần Thơ), thành lập các Đoàn khảo sát việc tổ chức, triển khai thi hành Hiến pháp (Hòa Bình).

Hiến pháp năm 2013 cho đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên. Hội nghị trực tuyến được tổ chức thành công với sự tham gia đông đảo của các báo cáo viên, tuyên truyền viên trung ương và cấp tỉnh tại 63 điểm cầu.

- Về hoạt động của các Bộ, ngành, địa phương

Nhìn chung, lãnh đạo của nhiều Bộ, ngành, địa phương đã chỉ đạo sát sao công tác tuyên truyền, phổ biến, giới thiệu, tập huấn về nội dung của Hiến pháp, coi đây là nhiệm vụ trọng tâm trong năm 2014 và triển khai trên bình diện sâu rộng với nhiều hoạt động rất sôi động, hình thức phong phú, tạo ra đợt sinh hoạt chính trị rộng lớn của đất nước. Cụ thể như sau:

+ Đăng tải toàn văn Hiến pháp và các văn bản, tài liệu triển khai thi hành Hiến pháp trên Cổng thông tin điện tử, báo, tạp chí, thường xuyên cập nhật, đưa tin, đăng tin về các hoạt động triển khai thi hành Hiến pháp của cơ quan, địa phương⁴; đăng tải các bài nghiên cứu của các chuyên gia, nhà khoa học về nội dung của Hiến pháp năm 2013⁵; mở chuyên trang, chuyên mục về Hiến pháp và triển khai thi hành Hiến pháp⁶, xây dựng số tập san, số chuyên đề, hoặc chương trình, phóng sự giới thiệu về nội dung Hiến pháp⁷.

+ Tổ chức các hội nghị quán triệt, phổ biến, giới thiệu, tập huấn về nội dung và ý nghĩa của Hiến pháp năm 2013 (bằng hình thức trực tiếp, trực tuyến hoặc truyền hình, phát thanh trực tiếp) với quy mô và đối tượng khác nhau, mà trước hết là cho cán bộ, công chức lãnh đạo, quản lý và các báo cáo viên, tuyên truyền viên⁸, trong đó một số hội nghị có sự tham gia của báo cáo viên trung ương (là cán bộ đến từ các cơ quan của Quốc hội hoặc của

⁴ Văn phòng Chính phủ, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch, Bộ Tư pháp, Bộ Ngoại giao, Bảo hiểm Xã hội Việt Nam, Bộ Quốc phòng, Ngân hàng Nhà nước Việt Nam, Bộ Giao thông vận tải, Thanh tra Chính phủ, Bộ Thông tin và Truyền thông, Bộ Tài chính, Bộ Khoa học và Công nghệ, Bộ Y tế, Bộ Công Thương, Thông tấn xã Việt Nam, Ban Quản lý Lăng Chủ tịch Hồ Chí Minh, Hà Nội, Lai Châu, Thanh Hóa, Phú Thọ, Điện Biên, Bến Tre, Hà Tĩnh, Lâm Đồng, An Giang, Thái Bình, Hưng Yên, Kiên Giang, Hà Nam, Sóc Trăng, Bà Rịa - Vũng Tàu, Quảng Nam, Yên Bái, Đắk Nông...

⁵ Đài Truyền hình Việt Nam, Đài Tiếng nói Việt Nam, Bộ Tư pháp, Bộ Tài chính, Thông tấn xã Việt Nam, Kon Tum...

⁶ Đài Truyền hình Việt Nam, Đài Tiếng nói Việt Nam, Bộ Thông tin và Truyền thông, Thông tấn xã Việt Nam, Bộ Tư pháp, Bộ Tài chính, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch, Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội, Thông tấn xã Việt Nam, Điện Biên, Bình Thuận...

⁷ Đài Truyền hình Việt Nam, Đài Tiếng nói Việt Nam, Bộ Tư pháp, Bộ Tài chính, Thông tấn xã Việt Nam, Nghệ An, Quảng Ngãi, Lâm Đồng, An Giang, Thái Bình, Bình Thuận...

⁸ Bộ Công an, Bộ Thông tin và Truyền thông, Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Bộ Quốc phòng, Đài Truyền hình Việt Nam, Học viện Chính trị - Hành chính quốc gia Hồ Chí Minh, Bộ Giao thông vận tải, Thanh tra Chính phủ, Ủy ban Dân tộc, Bộ Khoa học và Công nghệ, Hòa Bình, TP. Hồ Chí Minh, An Giang, Bạc Liêu, Bắc Giang, Phú Thọ, Thái Bình, Tiền Giang, Bến Tre, Gia Lai, Hà Giang, Hà Nam, Hưng Yên, Nghệ An, Cà Mau, Bắc Kạn, Đắk Lắk, Quảng Bình, Quảng Nam, Lai Châu, Cần Thơ, Thanh Hóa, Cao Bằng, Điện Biên, Bến Tre, Hậu Giang, Hà Tĩnh, Lâm Đồng, Kiên Giang, Quảng Ninh, Hà Nam, Hải Dương, Sóc Trăng, Nam Định, Thừa Thiên - Huế, Bà Rịa - Vũng Tàu, Hà Nội, Yên Bái, Đắk Nông, Đồng Tháp, Bình Thuận...

Chính phủ)⁹. Bên cạnh đó, một số cơ quan còn tổ chức các hội thảo, tọa đàm hoặc các hoạt động khác để nghiên cứu, bình luận về nội dung của Hiến pháp năm 2013, góp phần làm rõ và sâu sắc hơn những điểm mới của Hiến pháp, tạo cách hiểu thống nhất về các quy định của Hiến pháp¹⁰.

Ngoài ra, nhiều cơ quan, địa phương đã tổ chức họp, trao đổi giữa các sở, ban, ngành về nội dung của Hiến pháp¹¹; hiện lồng ghép nội dung phổ biến Hiến pháp vào các cuộc họp sinh hoạt chi bộ, họp cơ quan, đơn vị, họp sinh hoạt chuyên đề¹² hoặc thông qua sinh hoạt Ngày pháp luật¹³...

+ Sử dụng nhiều hình thức tuyên truyền, phổ biến khác như: phát sách Hiến pháp hoặc tài liệu phổ biến, tuyên truyền về Hiến pháp¹⁴, cung cấp tài liệu cho các tủ sách pháp luật, tổ dân phố...¹⁵; xây dựng tờ gấp hoặc tài liệu hỏi đáp về Hiến pháp¹⁶; thực hiện tuyên truyền qua hệ thống loa truyền thanh ở cơ sở¹⁷; có các hình thức phù hợp để tuyên truyền, phổ biến về Hiến pháp cho thanh niên, sinh viên, đồng bào dân tộc thiểu số, người Việt Nam ở nước ngoài... Đến nay, hầu hết các địa phương đã tiến hành tuyên truyền, phổ biến, giới thiệu về Hiến pháp đến cấp huyện, có nơi đã triển khai đến cấp xã¹⁸.

+ Thực hiện nhiệm vụ được giao, Bộ Thông tin và Truyền thông đã chỉ đạo các cơ quan báo chí, thông tấn, phương tiện thông tin đại chúng trong việc tổ chức đăng tải, phát sóng, đưa tin về nội dung của Hiến pháp; thực hiện giao ban hàng tuần trong đó có nội dung tuyên truyền về Hiến pháp. Đài Tiếng nói Việt Nam, Đài Truyền hình Việt Nam, Thông tấn xã Việt Nam và các cơ quan thông tấn, báo chí ở Trung ương và địa phương tổ chức các hoạt động thông tin về Hiến pháp; tăng cường thời lượng phát sóng, đưa tin về nội dung của Hiến pháp.

b) Hoạt động rà soát, lập danh mục đề xuất bãi bỏ, sửa đổi, bổ sung hoặc

⁹ Bộ Công an, Bộ Tài chính, Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội, Đài Truyền hình Việt Nam, Thông tấn xã Việt Nam, Đà Nẵng, Bình Dương, TP. Hồ Chí Minh, Bắc Giang, Hà Nam, Phú Thọ, Nghệ An, Tiền Giang, Bến Tre, Cà Mau, Bình Định, Hải Phòng, Vĩnh Phúc...

¹⁰ Viện Hàn lâm khoa học xã hội Việt Nam, Học viện Chính trị - Hành chính quốc gia Hồ Chí Minh, Bộ Tư pháp, Đài Truyền hình Việt Nam, Đài Tiếng nói Việt Nam, Thông tấn xã Việt Nam, Quảng Ngãi...

¹¹ Bạc Liêu, Quảng Ngãi, Hà Nam...

¹² Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội, Bộ Tài chính, Bộ Nội vụ, Bộ Khoa học và Công nghệ, Bộ Tư pháp, Quảng Ngãi, Cà Mau...

¹³ Quảng Ngãi, Hậu Giang, Sóc Trăng...

¹⁴ Bộ Quốc phòng, Bộ Công an, Bình Định, Hà Giang, Hà Nam, Ninh Bình, Thanh Hóa, Phú Thọ, Điện Biên, An Giang, Thái Bình, Quảng Ninh, Hà Nam...

¹⁵ Thái Bình, Phú Thọ, Lâm Đồng, TP. Hồ Chí Minh...

¹⁶ Ủy ban Dân tộc, TP. Hồ Chí Minh, Lâm Đồng, An Giang, Bắc Giang, Thái Bình, Lai Châu, Hưng Yên, Yên Bái, Hà Nội...

¹⁷ Lai Châu, Thanh Hóa, Hà Tĩnh...

¹⁸ TP. Hồ Chí Minh, Phú Thọ, Thái Bình, Hòa Bình, Hà Nam, Vĩnh Phúc...

ban hành mới văn bản quy phạm pháp luật phù hợp với Hiến pháp

Theo Kế hoạch của Chính phủ, việc rà soát được thực hiện một cách toàn diện đối với hệ thống pháp luật do các cơ quan nhà nước ở trung ương và địa phương ban hành, trên cơ sở đó lập danh mục các quy định trái Hiến pháp cần phải dừng thi hành, các quy định cần sửa đổi, bổ sung, bãi bỏ hoặc ban hành mới văn bản pháp luật để cụ thể hóa quy định của Hiến pháp. Theo đó, khối lượng văn bản pháp luật cần rà soát là rất lớn¹⁹. Kế hoạch của Chính phủ đã đưa ra lộ trình và phân công rà soát, cụ thể như sau:

- Về lộ trình: Các Bộ, cơ quan ngang Bộ hoàn thành rà soát luật, pháp lệnh trong Quý I năm 2014; hoàn thành rà soát các văn bản dưới luật, pháp lệnh trong tháng 6/2014.

- Về phân công rà soát: Trên cơ sở chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của các cơ quan và chú trọng đến việc rà soát theo chuyên đề, lĩnh vực, Thủ tướng Chính phủ đã phân công:

+ Các Bộ, cơ quan ngang Bộ chủ trì rà soát, đề xuất sửa đổi, bổ sung hoặc ban hành mới các văn bản pháp luật liên quan đến quyền và nghĩa vụ cơ bản của công dân; các văn bản pháp luật về kinh tế, xã hội, văn hóa, giáo dục, khoa học, công nghệ và môi trường trong phạm vi quản lý ngành, lĩnh vực của mình;

+ Bộ Nội vụ chủ trì rà soát, đề xuất việc sửa đổi, bổ sung hoặc ban hành mới các văn bản pháp luật liên quan đến tổ chức và hoạt động của Chính phủ, đơn vị hành chính và chính quyền địa phương;

+ Bộ Tư pháp chủ trì rà soát, đề xuất việc sửa đổi, bổ sung hoặc ban hành mới các văn bản pháp luật về quyền con người;

+ Bộ Quốc phòng, Bộ Công an chủ trì rà soát, đề xuất việc sửa đổi, bổ sung hoặc ban hành mới các văn bản pháp luật về bảo vệ Tổ quốc;

+ Bộ Ngoại giao, Bộ Tư pháp chủ trì rà soát, đề xuất việc sửa đổi, bổ sung hoặc ban hành mới các văn bản pháp luật về đối ngoại và hợp tác quốc tế;

+ Các Bộ, cơ quan ngang Bộ, Ủy ban nhân dân các cấp lập và công bố danh mục các quy định, văn bản quy phạm pháp luật của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ, Bộ trưởng, Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân các cấp do mình ban hành hoặc trình cấp có thẩm quyền ban hành có nội dung trái với các quy định của Hiến pháp theo phạm vi, thẩm quyền quy định tại Nghị định số 16/2013/NĐ-CP của Chính phủ ngày 06 tháng 2 năm 2013 về rà soát, hệ thống hóa văn bản quy phạm pháp luật.

¹⁹ Ước tính số lượng các luật, pháp lệnh hiện nay khoảng hơn 360 văn bản; số lượng các văn bản dưới luật (chưa kể văn bản của địa phương) là trên 20.000 văn bản.

- Về kết quả thực hiện

Một số Bộ đã ban hành kế hoạch rà soát²⁰, phân công các đơn vị thực hiện (tổ chức pháp chế được giao là đơn vị đầu mối). Đến nay, hầu hết các Bộ, ngành đã hoàn thành việc rà soát đối với luật, pháp lệnh (trong đó tập trung rà soát các luật, pháp lệnh về tổ chức bộ máy nhà nước, quyền con người, quyền công dân để kịp thời xây dựng dự án luật, pháp lệnh triển khai thi hành Hiến pháp theo lộ trình đề ra)²¹.

Bên cạnh việc rà soát các luật, pháp lệnh hiện hành theo Kế hoạch của Chính phủ, nhiều Bộ, cơ quan ngang Bộ²² đã chủ động rà soát các dự án luật, pháp lệnh đang được xây dựng để trình Quốc hội, Ủy ban thường vụ Quốc hội hoặc đã được trình nhưng chưa được thông qua để tiếp tục chỉnh lý, hoàn thiện nội dung dự thảo cho phù hợp với nội dung của Hiến pháp năm 2013 (như Luật tổ chức Chính phủ (sửa đổi), Luật tổ chức chính quyền địa phương, Luật ban hành văn bản quy phạm pháp luật (hợp nhất), Bộ luật Hình sự (sửa đổi), Bộ luật Dân sự (sửa đổi), Luật hôn nhân và gia đình (sửa đổi), Luật căn cước công dân...).

Đối với rà soát theo chuyên đề, các Bộ, cơ quan ngang Bộ đang tiến hành tổng hợp kết quả rà soát. Trong đó, đáng lưu ý là hoạt động rà soát văn bản pháp luật về quyền con người do Bộ Tư pháp chủ trì - đây là chuyên đề rà soát quan trọng, lần đầu tiên được đặt ra sau khi ban hành Hiến pháp mới, được triển khai với sự phối hợp của các Bộ, cơ quan ngang Bộ, nhằm rà soát một cách toàn diện khối lượng văn bản đồ sộ về quyền con người để đề xuất bãi bỏ, sửa đổi, bổ sung hoặc ban hành mới phù hợp với quy định và tinh thần của Hiến pháp (nhất là bảo đảm nguyên tắc quy định tại khoản 2 Điều 14 Hiến pháp).

c) Tổ chức xây dựng các văn bản quy phạm pháp luật để phù hợp với Hiến pháp

- Về lộ trình xây dựng

Trên cơ sở kết quả rà soát và đề xuất của các Bộ, ngành, Bộ Tư pháp đã tổng hợp và xây dựng đề nghị của Chính phủ về điều chỉnh Chương trình xây dựng luật, pháp lệnh của Quốc hội năm 2014; dự kiến Chương trình xây dựng luật, pháp lệnh năm 2015²³, trong đó bảo đảm nguyên tắc: ưu tiên bổ sung vào

²⁰ Bộ Giáo dục và Đào tạo, Bộ Tư pháp, Bộ Quốc phòng, Bộ Tài chính...

²¹ Bộ Tài chính, Bộ Tư pháp, Bộ Công an, Bộ Giáo dục và Đào tạo, Bộ Giao thông vận tải, Bộ Thông tin và Truyền thông, Bộ Tài nguyên và Môi trường...

²² Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội, Bộ Tư pháp, Bộ Nội vụ, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Bảo hiểm Xã hội Việt Nam, Ngân hàng Nhà nước Việt Nam...

²³ Chính phủ đã có Tờ trình số 57/TTr-Cp ngày 14/3/2014 trình Ủy ban thường vụ Quốc hội về Đề nghị của Chính phủ về Chương trình xây dựng luật, pháp lệnh năm 2015, điều chỉnh Chương trình xây dựng luật, pháp lệnh khóa XIII và năm 2014.

Chương trình năm 2014 những dự án luật về tổ chức bộ máy nhà nước; Chương trình năm 2015 sẽ tập trung xây dựng các dự án luật, pháp lệnh để cụ thể hóa các quy định của Hiến pháp về thể chế kinh tế, quyền con người, quyền và nghĩa vụ cơ bản của công dân, các luật về tổ tụng và các dự án khác nhằm đáp ứng yêu cầu cấp thiết về phát triển kinh tế - xã hội.

Theo Danh mục dự kiến ban hành kèm theo Nghị quyết số 718/NQ-UBTVQH13, có 88 dự án luật, pháp lệnh (không tính các đạo luật về thuế) phải được sửa đổi, bổ sung hoặc ban hành mới. Theo Danh mục kèm theo Quyết định số 251/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ, sau khi cập nhật, dự kiến số luật, pháp lệnh do Chính phủ trình Quốc hội, Ủy ban thường vụ Quốc hội là 82 văn bản, tập trung cao điểm vào các năm 2014-2016.

Trên cơ sở đó, các Bộ, cơ quan ngang Bộ được giao chủ trì xây dựng các dự án luật, pháp lệnh đã nghiêm túc tổ chức thực hiện, trong đó có một số dự án luật, pháp lệnh quan trọng đang được tiến hành để bảo đảm tiến độ trình, như Luật tổ chức Chính phủ (sửa đổi), Luật tổ chức chính quyền địa phương, Luật ban hành văn bản quy phạm pháp luật (hợp nhất), Bộ luật Hình sự (sửa đổi), Bộ luật Dân sự (sửa đổi)...

- Về bảo đảm chất lượng xây dựng luật, pháp lệnh

Chính phủ đã tổ chức các phiên họp chuyên đề về pháp luật để thảo luận, cho ý kiến về quan điểm chỉ đạo, mục tiêu, định hướng cơ bản hoặc nội dung của một số dự án luật, pháp lệnh triển khai thi hành Hiến pháp như dự án Bộ luật Hình sự (sửa đổi), Luật công an nhân dân (sửa đổi), Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật sỹ quan Quân đội nhân dân Việt Nam, Luật ban hành văn bản quy phạm pháp luật (hợp nhất), Luật tổ chức Chính phủ (sửa đổi), Luật tổ chức chính quyền địa phương, Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật bảo hiểm y tế, Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật dược, Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật thi hành án dân sự, Luật đầu tư, quản lý vốn nhà nước đầu tư tại doanh nghiệp, Luật đầu tư (sửa đổi)... Bên cạnh đó, Chính phủ cũng tích cực tham gia ý kiến đối với các dự án luật, pháp lệnh không do Chính phủ trình như Luật tổ chức Tòa án nhân dân (sửa đổi), Luật tổ chức Viện kiểm sát nhân dân (sửa đổi)...

Để bảo đảm chất lượng xây dựng các dự án luật, pháp lệnh triển khai thi hành Hiến pháp, bảo đảm cụ thể hóa thống nhất nội dung, tinh thần và lời văn của Hiến pháp, ngày 11/4/2014, Thủ tướng Chính phủ đã ký Quyết định số 508/QĐ-TTg thành lập Hội đồng tư vấn thẩm định các dự án luật, pháp lệnh trực tiếp triển khai thi hành Hiến pháp nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam, với thành phần là lãnh đạo của 13 Bộ, cơ quan ngang Bộ và đại diện lãnh đạo của Ủy ban Pháp luật, Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, Văn phòng Trung ương, Ban Tuyên giáo Trung ương, Ban Nội chính Trung ương, Văn phòng Quốc hội, Văn phòng Chủ tịch nước, Trung ương Hội Luật

gia Việt Nam, Liên đoàn luật sư Việt Nam, Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam và một số chuyên gia, nhà khoa học đã tham gia quá trình nghiên cứu, xây dựng Hiến pháp năm 2013. Hội đồng được thành lập nhằm mục đích tư vấn, giúp Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ trong việc xem xét cho ý kiến về mục tiêu, yêu cầu, quan điểm chỉ đạo và những định hướng cơ bản xây dựng các dự án luật, pháp lệnh trực tiếp triển khai thi hành Hiến pháp do Chính phủ trình, bảo đảm cụ thể hóa thống nhất với nội dung, tinh thần của Hiến pháp; cho ý kiến đối với các dự án luật, pháp lệnh không do Chính phủ trình trong quá trình chuẩn bị ý kiến của Chính phủ về các dự án luật, pháp lệnh này; tư vấn thẩm định các dự án luật, pháp lệnh trực tiếp triển khai thi hành Hiến pháp do các Bộ, cơ quan ngang Bộ chủ trì soạn thảo.

3. Đánh giá chung

a) Ưu điểm

Tính đến nay, mặc dù thời gian triển khai thi hành Hiến pháp là tương đối ngắn, lại vào dịp đầu năm, cùng lúc các cơ quan, địa phương phải triển khai thực hiện các nghị quyết, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội, nhưng nhìn chung, Chính phủ và các Bộ, ngành, địa phương đã có nhiều cố gắng, nghiêm túc triển khai thi hành Hiến pháp một cách bài bản, toàn diện, đầy đủ các nhiệm vụ tuyên truyền, phổ biến về Hiến pháp; rà soát và xây dựng văn bản quy phạm pháp luật triển khai thi hành Hiến pháp; quán triệt theo đúng tinh thần Chỉ thị số 32-CT/TW của Ban Bí thư và bám sát các quy định tại Nghị quyết số 64/2013/QH13 của Quốc hội và Nghị quyết số 718/NQ-UBTVQH13 của Ủy ban thường vụ Quốc hội.

Có một số Bộ, ngành, địa phương đã rất chủ động, tích cực trong quá trình triển khai thực hiện (như Đài Truyền hình Việt Nam, Đài Tiếng nói Việt Nam, Bộ Công an, Bộ Quốc phòng, Bộ Thông tin và Truyền thông, Bộ Lao động, Thương binh và Xã hội, Bộ Tài chính, Bộ Tư pháp, Văn phòng Chính phủ, TP. Đà Nẵng, TP. Hồ Chí Minh, Hòa Bình, Trà Vinh...).

Có thể nói, với sự chỉ đạo sát sao của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ và vai trò, trách nhiệm của Bộ trưởng, Thủ trưởng cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ, Chủ tịch Hội đồng nhân dân, Chủ tịch Ủy ban nhân dân các cấp trong việc triển khai thi hành Hiến pháp, công tác tuyên truyền, phổ biến, tập huấn về nội dung và ý nghĩa của Hiến pháp được tổ chức đồng loạt ở nhiều Bộ, ngành, địa phương, bước đầu thu được nhiều kết quả thiết thực; nhận thức của các cán bộ, công chức, viên chức, người lao động và các tầng lớp nhân dân về vai trò và ý nghĩa của Hiến pháp được tăng lên; góp phần tạo ra một đợt sinh hoạt chính trị sâu rộng, dân chủ trong cả nước; công tác rà soát luật, pháp lệnh cũng bước đầu có những kết quả nhất định.

b) Về tồn tại, hạn chế

- Về công tác chỉ đạo, điều hành

+ Chính phủ ban hành Kế hoạch tổ chức triển khai thi hành Hiến pháp chậm (ngày 13/02/2014), ảnh hưởng nhất định đến tiến độ triển khai chung của các Bộ, ngành, địa phương.

+ Mức độ quan tâm và chủ động chỉ đạo công tác tổ chức triển khai thi hành Hiến pháp của một số Bộ, ngành, địa phương chưa cao.

- Về công tác tuyên truyền, phổ biến, tập huấn về Hiến pháp

+ Việc tổ chức Hội nghị giới thiệu, phổ biến nội dung và ý nghĩa của Hiến pháp cho báo cáo viên, tuyên truyền viên chậm so với yêu cầu tại Kế hoạch của Ủy ban thường vụ Quốc hội và của Chính phủ²⁴, làm cho các Bộ, ngành, địa phương có sự lúng túng nhất định trong việc triển khai.

+ Hiến pháp có hiệu lực từ ngày 01/01/2014 nên việc triển khai thi hành Hiến pháp cần được tiến hành rất khẩn trương với số lượng công việc lớn, trong khi các điều kiện bảo đảm cho các hoạt động này bước đầu còn hạn chế, như tài liệu tuyên truyền, phổ biến Hiến pháp cung cấp chưa kịp thời và chưa đáp ứng đủ số lượng theo yêu cầu (nhất là ở các địa phương)²⁵; kinh phí chưa được bố trí kịp thời...

+ Để chuyển tải đầy đủ nội dung, ý nghĩa và tinh thần của Hiến pháp năm 2013, đòi hỏi đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên phải nắm rõ và hiểu sâu sắc về nội dung và tinh thần của Hiến pháp. Tuy nhiên, nhìn chung số lượng và chất lượng của báo cáo viên, tuyên truyền viên các cấp còn hạn chế, chưa ngang tầm với yêu cầu, trong khi muốn nâng cao trình độ cho đội ngũ này thì cần đầu tư cả thời gian và vật chất.

- Về công tác rà soát luật, pháp lệnh

Thực tế cho thấy hoạt động rà soát các luật, pháp lệnh của các Bộ, cơ quan ngang Bộ chưa đáp ứng yêu cầu về tiến độ do nhiều nguyên nhân:

+ Khối lượng văn bản quy phạm pháp luật cần rà soát là rất lớn (cả văn bản quy phạm pháp luật của cơ quan nhà nước ở trung ương và cơ quan nhà nước ở địa phương), do đó cần đầu tư thời gian và công sức để rà soát kỹ lưỡng, đảm bảo cho việc xác định chính xác các văn bản cần bãi bỏ, sửa đổi, bổ sung hoặc ban hành mới phù hợp với Hiến pháp.

+ Còn có ý kiến khác nhau liên quan đến cách hiểu thống nhất về một số

²⁴ Kế hoạch của Ủy ban thường vụ Quốc hội yêu cầu tổ chức vào tháng 01/2014, Kế hoạch của Chính phủ yêu cầu tổ chức vào tháng 02/2014, nhưng khi triển khai trên thực tế, Hội nghị này đến ngày 05/4/2014 mới có thể diễn ra.

²⁵ Phú Thọ, Quảng Ninh...

nội dung của Hiến pháp, nhất là việc xác định những nội dung/quy định “trái với Hiến pháp”, dẫn đến cần có nhiều thời gian để tổng hợp, trao đổi và thống nhất kết quả rà soát, thậm chí có vấn đề phải xin ý kiến của Ủy ban thường vụ Quốc hội để làm rõ thêm.

+ Việc rà soát bước đầu còn lúng túng trong khâu triển khai vì liên quan đến sự tham gia, phối hợp của nhiều cơ quan, đơn vị.

c) Về vướng mắc

Qua phản ánh của các Bộ, ngành, địa phương và thực tiễn triển khai thi hành Hiến pháp của Chính phủ trong thời gian qua cho thấy, có một số vướng mắc như sau:

- Về các vấn đề mang tính chuyển tiếp sau khi Hiến pháp có hiệu lực

Nghị quyết số 64/2013/QH13 ngày 28/11/2013 của Quốc hội quy định Hiến pháp có hiệu lực từ ngày 01/01/2014 là tương đối gấp, nên không có thời gian chuẩn bị các điều kiện cần thiết, nhất là để giải quyết những vấn đề mang tính chuyển tiếp. Trong khi đó, Nghị quyết số 719/2014/UBTVQH13 ngày 06/01/2014 của Ủy ban thường vụ Quốc hội hướng dẫn thực hiện khoản 2 Điều 2 Nghị quyết số 64/2013/QH13 cũng không có quy định cụ thể trình tự, thủ tục chuyển giao các nhiệm vụ, quyền hạn giữa các cơ quan, cũng như bảo đảm hợp lý về thời gian và các điều kiện cần thiết để thực hiện các bước chuyển giao. Do đó, thực tế hiện nay đang tồn tại “khoảng trống pháp luật” về việc chuyển giao nhiệm vụ, quyền hạn giữa các cơ quan và việc thực hiện các nhiệm vụ, quyền hạn mới theo quy định của Hiến pháp, nên gặp sự lúng túng, vướng mắc trong quá trình triển khai thi hành Hiến pháp, một số nhiệm vụ, quyền hạn chưa thể thực hiện được do phải chờ luật cụ thể hóa quy định của Hiến pháp. Cụ thể như:

+ Liên quan đến hoạt động đàm phán, ký kết, phê chuẩn điều ước quốc tế: theo quy định của Hiến pháp mới, mọi hoạt động đàm phán, ký kết điều ước quốc tế nhân danh Nhà nước, nếu Chính phủ thực hiện thì phải trên cơ sở ủy quyền của Chủ tịch nước, trong khi đó trình tự, thủ tục để thực hiện việc ủy quyền này chưa được pháp luật quy định.

Ngoài ra, từ ngày Hiến pháp có hiệu lực (01/01/2014), việc đàm phán, ký kết, phê chuẩn điều ước quốc tế cần có sự điều chỉnh cho phù hợp với thẩm quyền hiến định. Tuy nhiên, thực tiễn gặp phải vướng mắc đối với những điều ước quốc tế đã được Chính phủ tiến hành đàm phán, ký kết, nhưng nay có sự thay đổi về thẩm quyền phê chuẩn từ Chủ tịch nước sang Quốc hội mà không có quy định cụ thể về trình tự, thủ tục, cách thức thực hiện. Qua rà soát sơ bộ, nếu phải thực hiện lại từ đầu các điều ước quốc tế này thì số lượng công việc phải thực hiện là rất lớn và không khả thi.

+ Liên quan đến một số nhiệm vụ, quyền hạn được chuyển giao giữa các cơ quan theo quy định mới của Hiến pháp:

Theo quy định mới của Hiến pháp, Ủy ban thường vụ Quốc hội có nhiệm vụ, quyền hạn “quyết định thành lập, giải thể, nhập, chia, điều chỉnh địa giới đơn vị hành chính dưới tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương”, “phê chuẩn đề nghị bổ nhiệm, miễn nhiệm đại sứ đặc mệnh toàn quyền của Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam” (khoản 8 và khoản 12 Điều 74)...; Chủ tịch nước có nhiệm vụ, quyền hạn “*căn cứ vào nghị quyết của Quốc hội, bổ nhiệm, miễn nhiệm, cách chức Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao*”²⁶ (khoản 3 Điều 88)... Tuy nhiên, kể từ ngày 01/01/2014, các nhiệm vụ, quyền hạn này đều chưa thực hiện được trên thực tế, do chưa có các quy định pháp luật cụ thể hóa, nhất là về trình tự, thủ tục thực hiện trong khi phải chờ sửa đổi, bổ sung hoặc ban hành mới văn bản quy phạm pháp luật phù hợp với Hiến pháp (như Luật về đơn vị hành chính, Luật về Chủ tịch nước...).

- Về thực hiện một số quy định của Hiến pháp

+ Về các quy định pháp luật về hạn chế quyền con người

Thực tế một số quy định về hạn chế quyền con người và những vấn đề nhạy cảm khác đang được quy định ở văn bản dưới luật hay đang trong quá trình xây dựng dưới hình thức pháp lệnh hoặc nghị định, nay đòi hỏi phải được quy định trong luật theo quy định tại khoản 2 Điều 14 của Hiến pháp. Tuy nhiên, trong khi chờ nâng lên thành luật, nếu tiếp tục thực hiện các quy định hiện hành thì sẽ là “vi hiến”, ngược lại, nếu dừng thực hiện thì không đáp ứng được yêu cầu quản lý nhà nước.

Ví dụ: khoản 2 Điều 14 Hiến pháp quy định “Quyền con người, quyền công dân chỉ có thể bị hạn chế theo quy định của luật trong trường hợp cần thiết vì lý do quốc phòng, an ninh quốc gia, trật tự, an toàn xã hội, đạo đức xã hội, sức khỏe của cộng đồng”, đồng thời Điều 19 Hiến pháp quy định “...Không ai bị tước đoạt tính mạng trái luật”. Tuy nhiên, vẫn còn một số văn bản dưới luật có quy định về các trường hợp, điều kiện được nổ súng (như Pháp lệnh quản lý, sử dụng vũ khí, vật liệu nổ và công cụ hỗ trợ, Pháp lệnh cảnh sát cơ động, Nghị định số 38/2005/NĐ-CP ngày 18/03/2005 của Chính phủ quy định một số biện pháp bảo đảm trật tự công cộng...).

+ Do các quy định của Hiến pháp mới chỉ dừng ở tính nguyên tắc cao nên cách hiểu về các nguyên tắc này và nội hàm của các nguyên tắc để thể

²⁶ Tòa án nhân dân tối cao cũng đang trong quá trình thảo luận, đề xuất phương án giải quyết vướng mắc đối với việc chưa có quy định cụ thể về trình tự, thủ tục bổ nhiệm Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao, trong khi số lượng thẩm phán hiện có đang thiếu so với chỉ tiêu và yêu cầu đề ra; trong đó có phương án đề nghị tiếp tục thực hiện Luật tổ chức Tòa án nhân dân năm 2002 về các quy định liên quan đến bổ nhiệm Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao cho đến khi Luật tổ chức Tòa án nhân dân (sửa đổi) được Quốc hội thông qua và có hiệu lực thi hành.

ché hóa trong các luật hoặc áp dụng trực tiếp khó bảo đảm thống nhất (giữa các cơ quan, giữa các ngành), dẫn đến thực tế hiện nay việc hiểu và nhận thức về tinh thần, nội dung của một số quy định trong Hiến pháp còn khác nhau.

Ví dụ như hiểu như thế nào về “quyền tư pháp” trong khi Hiến pháp năm 2013 quy định Tòa án nhân dân “là cơ quan xét xử” và “thực hiện quyền tư pháp” nhưng bên cạnh thẩm quyền xét xử, Tòa án còn thực hiện các hoạt động tư pháp khác; ngoài ra, còn có Viện kiểm sát nhân dân là cơ quan thực hiện quyền công tố và kiểm soát hoạt động tư pháp. Việc hiểu rõ các quy định này của Hiến pháp sẽ quyết định đến nội dung quy định về chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của Tòa án nhân dân, Viện kiểm sát nhân dân trong Luật tổ chức Tòa án nhân dân (sửa đổi) và Luật tổ chức Viện kiểm sát nhân dân (sửa đổi).

Hay như trong quá trình xây dựng Luật tổ chức chính quyền địa phương hiện nay, chưa có sự nhận thức chung về quy định của Hiến pháp như các khái niệm “đơn vị hành chính tương đương” quận, huyện, thị xã của thành phố trực thuộc trung ương (Điều 110), sự khác nhau giữa khái niệm “chính quyền địa phương” (khoản 1 Điều 111) và “cấp chính quyền địa phương” (khoản 2 Điều 111), vướng mắc trong việc thiết kế mô hình tổ chức chính quyền địa phương phù hợp với đặc điểm nông thôn, đô thị, hải đảo (khoản 2 Điều 111); trong trường hợp không tổ chức Hội đồng nhân dân thì xác định vai trò, tính chất của cơ quan hành chính như thế nào (theo hướng là Ủy ban nhân dân theo quy định tại khoản 2 Điều 114 Hiến pháp, hay là cơ quan đại diện (cánh tay nối dài) của UBND cấp trên để thực hiện nhiệm vụ hành chính và cung cấp dịch vụ công cho nhân dân trên địa bàn). Điều này cũng liên quan đến việc xác định cơ chế hình thành cơ quan hành chính cho phù hợp²⁷.

- Về tiến độ xây dựng pháp luật

Do khối lượng văn bản quy phạm pháp luật, trước hết là các luật, pháp lệnh cần ban hành để phù hợp với Hiến pháp năm 2013 là rất lớn, trong khi yêu cầu về tiến độ thì rất gấp, nguồn lực và điều kiện bảo đảm có hạn, do vậy, mặc dù Thủ tướng Chính phủ đã chỉ đạo các Bộ trưởng, Thủ trưởng cơ quan ngang Bộ trong việc xây dựng các dự án luật, pháp lệnh triển khai thi hành Hiến pháp, nhất là đối với các luật về tổ chức bộ máy nhà nước, nhưng thực tế sẽ khó bảo đảm yêu cầu về tiến độ theo Kế hoạch của Ủy ban thường vụ Quốc hội.

II. NHIỆM VỤ TRỌNG TÂM ĐẾN HẾT NĂM 2014 VÀ ĐỀ XUẤT, KIẾN NGHỊ

1. Nhiệm vụ trọng tâm của Chính phủ đến hết năm 2014

Theo Kế hoạch của Chính phủ, nhiệm vụ trọng tâm triển khai thi hành

²⁷ Khoản 1 Điều 114 Hiến pháp quy định “Ủy ban nhân dân ở cấp chính quyền địa phương do Hội đồng nhân dân cùng cấp bầu”, do đó, nếu cơ quan hành chính có nhiệm vụ đầy đủ của UBND thì phải có HĐND ở chính quyền địa phương đó, và ngược lại.

Hiến pháp từ nay đến hết năm 2014 của Chính phủ là:

- Tiếp tục chỉ đạo các Bộ, ngành, địa phương đẩy mạnh các hoạt động tuyên truyền, phổ biến, giới thiệu về nội dung và ý nghĩa của Hiến pháp bằng nhiều hình thức (như tổ chức các hội nghị, hội thảo, tọa đàm; phát hành các loại tài liệu tuyên truyền, phổ biến Hiến pháp, tăng cường phổ biến nội dung Hiến pháp gắn với thông tin về việc xây dựng các dự án luật, pháp lệnh cụ thể triển khai thi hành Hiến pháp trên các phương tiện thông tin đại chúng, báo đài; tổ chức cuộc thi viết “Tìm hiểu về Hiến pháp nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam” trong phạm vi cả nước...).

Đề cán bộ, công chức nắm vững nội dung, tinh thần và ý nghĩa của Hiến pháp nhằm phục vụ trực tiếp cho công tác xây dựng, thực thi và bảo vệ Hiến pháp, Chính phủ chỉ đạo Bộ Tư pháp tiếp tục hoàn thiện tài liệu và tổ chức các hội nghị tập huấn chuyên sâu về nội dung của Hiến pháp cho các cán bộ, công chức lãnh đạo, quản lý và thủ trưởng tổ chức pháp chế của các Bộ, ngành.

- Hoàn thành việc rà soát các luật, pháp lệnh và các văn bản quy phạm pháp luật của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ, Bộ trưởng, Thủ trưởng cơ quan ngang Bộ, HĐND, UBND các cấp theo quy định của Hiến pháp để lập danh mục đề xuất bãi bỏ, sửa đổi, bổ sung hoặc ban hành mới các văn bản quy phạm pháp luật phù hợp với Hiến pháp.

- Tập trung các nguồn lực để nhanh chóng xây dựng, hoàn thiện các dự án luật, pháp lệnh triển khai thi hành Hiến pháp để trình Quốc hội, Ủy ban thường vụ Quốc hội xem xét, thông qua hoặc cho ý kiến trong năm 2014.

- Tăng cường sự phối hợp giữa các cơ quan chủ trì soạn thảo, thẩm định, thẩm tra dự án luật, pháp lệnh triển khai thi hành Hiến pháp, đồng thời phát huy vai trò của Hội đồng tư vấn thẩm định các dự án luật, pháp lệnh trực tiếp triển khai thi hành Hiến pháp, góp phần nâng cao chất lượng xây dựng luật, pháp lệnh và bảo đảm tính đồng bộ, thống nhất giữa các dự án luật, pháp lệnh theo tinh thần và nội dung của Hiến pháp.

Trong phạm vi nhiệm vụ, quyền hạn của mình, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ sẽ kịp thời chỉ đạo và giải quyết các vướng mắc, khó khăn phát sinh trong quá trình các Bộ, ngành, địa phương tổ chức triển khai thi hành Hiến pháp.

2. Đề xuất, kiến nghị

Để góp phần giải quyết những vướng mắc nêu tại mục I.3.2 nêu trên, bảo đảm công tác triển khai thi hành Hiến pháp trong thời gian tới được hiệu quả, chất lượng, Chính phủ kiến nghị Quốc hội, Ủy ban thường vụ Quốc hội một số vấn đề sau:

- Với khối lượng dự án luật, pháp lệnh cần ban hành để triển khai thi hành Hiến pháp năm 2013 là rất lớn, Chính phủ đã và sẽ tổ chức các phiên họp chuyên đề về xây dựng pháp luật để cho ý kiến về quan điểm chỉ đạo, mục tiêu, định hướng cơ bản hoặc nội dung của các dự án luật, pháp lệnh. Tuy nhiên, để bảo đảm chất lượng và tiến độ xây dựng các dự án luật, pháp lệnh, tránh sự gián đoạn trong quá trình xây dựng và ban hành các luật, pháp lệnh triển khai thi hành Hiến pháp, Quốc hội cần *kéo dài thời gian họp* để thảo luận, cho ý kiến về các dự án luật, pháp lệnh này (trong năm 2015 và năm 2016).

- Ủy ban thường vụ Quốc hội chủ trì tổ chức họp với các cơ quan có liên quan, trong đó bao gồm tất cả các cơ quan có sự thay đổi về nhiệm vụ, quyền hạn theo quy định mới của Hiến pháp năm 2013, để thảo luận hướng tháo gỡ những khó khăn, vướng mắc trong quá trình thực hiện, nhất là trong thời gian chuyên tiếp, chờ có luật, pháp lệnh quy định cụ thể. Trên cơ sở ý kiến của các cơ quan, Quốc hội, Ủy ban thường vụ Quốc hội cân nhắc phương án ban hành nghị quyết để kịp thời giải quyết những vướng mắc này.

- Trong quá trình xây dựng các dự án luật, pháp lệnh triển khai thi hành Hiến pháp, nhất là trong quá trình xây dựng các dự án luật, pháp lệnh, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ chỉ đạo các Bộ, cơ quan ngang Bộ kịp thời báo cáo để Ủy ban thường vụ Quốc hội giải thích một số quy định chưa rõ hoặc chưa được hiểu thống nhất của Hiến pháp. Bên cạnh đó, Ủy ban thường vụ Quốc hội cũng cần tổ chức các hội nghị, hội thảo khoa học (với sự tham gia của các chuyên gia, nhà khoa học, những người trực tiếp tham gia vào quá trình xây dựng Hiến pháp) và có các văn bản hoặc tài liệu chính thức để làm sáng tỏ thêm các quy định của Hiến pháp, bảo đảm thống nhất trong cách hiểu và áp dụng quy định của Hiến pháp.

Trên đây là kết quả triển khai thi hành Hiến pháp năm 2013 (từ ngày 28/11/2013 đến ngày 30/4/2014), Chính phủ xin báo cáo Quốc hội./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thủ tướng, các Phó Thủ tướng CP (để báo cáo);
- Ủy ban Pháp luật của Quốc hội;
- Văn phòng Quốc hội;
- Ban Nội chính Trung ương;
- Văn phòng Trung ương Đảng;
- Văn phòng Chủ tịch nước;
- Các Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc CP;
- HĐND, UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc TW;
- VPCP: BTCN, các PCN, Trợ lý TTCP, các Vụ: TCCV, V.III;
- Lưu: VT, PL (3b). 200

**TM. CHÍNH PHỦ
TUQ. THỦ TƯỚNG
BỘ TRƯỞNG BỘ TƯ PHÁP**

Hà Hùng Cường

PHỤ LỤC
KẾT QUẢ TRIỂN KHAI THI HÀNH HIẾN PHÁP
(tính đến ngày 30/4/2014)

Stt	Nhiệm vụ/ Hoạt động	Cơ quan thực hiện	Tiến độ thực hiện	Kết quả thực hiện
I	Tổ chức giới thiệu, tập huấn, phổ biến nội dung, ý nghĩa của Hiến pháp			
1	<i>Tổ chức Hội nghị toàn quốc giới thiệu, phổ biến nội dung, ý nghĩa của Hiến pháp cho báo cáo viên, tuyên truyền viên</i>	- Bộ Tư pháp phối hợp với Ban Tuyên giáo Trung ương, Văn phòng Chính phủ, Bộ Thông tin và Truyền thông và các cơ quan liên quan biên soạn tài liệu. - Bộ Tư pháp chủ trì, phối hợp với các cơ quan liên quan tổ chức Hội nghị phổ biến.	- Theo KH của UBTWQH: tháng 01/2014. - Theo KH của Chính phủ: tháng 02/2014.	<i>Đã tổ chức ngày 05/4/2014</i>
2	<i>Tổ chức tập huấn chuyên sâu về nội dung của Hiến pháp cho cán bộ, công chức lãnh đạo, quản lý, cán bộ pháp chế các Bộ, ngành ở Trung ương</i>	Bộ Tư pháp chủ trì, phối hợp với các cơ quan liên quan thực hiện	Trước tháng 06/2014	Đang tổ chức biên soạn tài liệu tập huấn chuyên sâu.
3	<i>Tổ chức giới thiệu, phổ biến nội dung, ý nghĩa của Hiến pháp cho cán bộ, công chức, viên chức trong cơ quan, tổ chức và nhân dân</i>	Các Bộ, ngành, địa phương	Trọng tâm trong năm 2014 và tiếp tục duy trì những năm tiếp theo.	Đã và đang triển khai (hội nghị, hội thảo, trên các phương tiện thông tin đại chúng, báo đài, công thông tin điện tử...)

4	<i>Tổ chức cuộc thi viết "Tìm hiểu Hiến pháp nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam" trên phạm vi toàn quốc</i>	Bộ Tư pháp chủ trì, phối hợp với Ban Tuyên giáo Trung ương, Bộ Thông tin và Truyền thông, Đài Truyền hình Việt Nam, Đài Tiếng nói Việt Nam, Thông tấn xã Việt Nam, UBND cấp tỉnh và các cơ quan liên quan.	- Phát động cuộc thi: Quý III năm 2014. - Tổng kết cuộc thi: Quý III năm 2015.	Bộ Tư pháp đang xây dựng kế hoạch, chương trình tổ chức cuộc thi.
5	<i>Tổ chức rà soát, biên soạn lại sách giáo khoa, giáo trình, tài liệu nghiên cứu, giảng dạy về Hiến pháp và pháp luật</i>	Bộ Giáo dục và Đào tạo chủ trì, phối hợp với Bộ Tư pháp, các Bộ, ngành và cơ quan liên quan chỉ đạo, hướng dẫn, kiểm tra các viện nghiên cứu, trường đại học, học viện và các cơ sở giáo dục và đào tạo khác có liên quan đến nghiên cứu, giảng dạy về Hiến pháp và pháp luật tổ chức thực hiện.	Năm 2014 và các năm tiếp theo	Bộ Giáo dục và Đào tạo đang chuẩn bị triển khai.
6	<i>Tổ chức nghiên cứu, xây dựng bình luận khoa học về Hiến pháp</i>	- Bộ Tư pháp chủ trì, phối hợp với các cơ quan có liên quan xây dựng sách bình luận khoa học về Hiến pháp. - Bộ Tư pháp, các Bộ, ngành, viện nghiên cứu, trường đại học tổ chức các hình thức nghiên cứu khoa học, tọa đàm, hội thảo khoa học về Hiến pháp	Năm 2014 - 2015	- Bộ Tư pháp đang xây dựng kế hoạch biên soạn sách bình luận khoa học về Hiến pháp. - Một số Bộ, ngành, địa phương đã tổ chức các hội thảo, tọa đàm (Viện Hàn lâm khoa học xã hội Việt Nam, Bộ Tư pháp...)

7	<p><i>Tổ chức việc phổ biến, giới thiệu Hiến pháp phục vụ công tác đối ngoại</i></p>	<p>- Bộ Thông tin và Truyền thông chủ trì, phối hợp với Ban Tuyên giáo Trung ương, Bộ Ngoại giao, UBTW Mặt trận Tổ quốc Việt Nam chỉ đạo, hướng dẫn các cơ quan báo chí, phát thanh, truyền hình tổ chức giới thiệu, phổ biến nội dung của Hiến pháp tới người Việt Nam ở nước ngoài.</p> <p>- Bộ Ngoại giao chủ trì, phối hợp với Ban Tuyên giáo Trung ương, Bộ Thông tin và Truyền thông chỉ đạo, hướng dẫn các cơ quan đại diện Việt Nam ở nước ngoài, Liên hiệp các hội hữu nghị Việt Nam và cơ quan, tổ chức có liên quan thực hiện công tác thông tin đối ngoại tới các cơ quan, tổ chức quốc tế.</p>	<p>Năm 2014 - 2016</p>	<p>Đang thực hiện</p>
II	<p>Tổ chức rà soát, lập danh mục đề xuất văn bản quy phạm pháp luật cần bãi bỏ, sửa đổi, bổ sung hoặc ban hành mới phù hợp với quy định của Hiến pháp</p>			
1	<p>Rà soát, đề xuất việc sửa đổi, bổ sung hoặc ban hành mới các VBPL liên quan đến tổ chức và hoạt động của Chính phủ, đơn vị hành chính và chính quyền địa phương.</p>	<p>Bộ Nội vụ chủ trì</p>	<p>- Luật, pháp lệnh: hoàn thành trong Quý I/2014.</p> <p>- VBQPPL của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ, Bộ trưởng, HĐND, UBND các cấp: hoàn thành trong tháng 06/2014.</p>	<p>- Các Bộ, ngành đang hoàn thiện kết quả rà soát các luật, pháp lệnh (dự kiến hoàn thành trong tháng 4/2014);</p> <p>- Bước đầu tiến hành rà soát các văn bản dưới luật.</p>

2	Rà soát, đề xuất việc sửa đổi, bổ sung hoặc ban hành mới các VBPL về quyền con người.	Bộ Tư pháp chủ trì		
3	Rà soát, đề xuất việc sửa đổi, bổ sung hoặc ban hành mới các VBPL liên quan đến quyền và nghĩa vụ cơ bản của công dân; các văn bản pháp luật về kinh tế, xã hội, văn hóa, giáo dục, khoa học, công nghệ và môi trường trong phạm vi quản lý ngành, lĩnh vực của Bộ, cơ quan ngang Bộ.	Các Bộ, cơ quan ngang Bộ		
4	Rà soát, đề xuất việc sửa đổi, bổ sung hoặc ban hành mới các văn bản pháp luật về bảo vệ Tổ quốc.	Bộ Quốc phòng, Bộ Công an		
5	Rà soát, đề xuất việc sửa đổi, bổ sung hoặc ban hành mới các văn bản pháp luật về đối ngoại và hợp tác quốc tế.	Bộ Ngoại giao, Bộ Tư pháp		

6	<p>Lập và công bố danh mục các quy định, VBQPPL của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ, Bộ trưởng, HĐND, UBND các cấp do mình ban hành hoặc trình cấp có thẩm quyền ban hành có nội dung trái với các quy định của Hiến pháp theo phạm vi, thẩm quyền quy định tại Nghị định số 16/2013/NĐ-CP.</p>	<p>Các Bộ, cơ quan ngang Bộ, Ủy ban nhân dân các cấp</p>		
7	<p>Tổng hợp đề xuất của các Bộ, cơ quan ngang Bộ để lập đề nghị của Chính phủ về điều chỉnh Chương trình xây dựng luật, pháp lệnh năm 2015, lập dự kiến Chương trình xây dựng luật, pháp lệnh 2016 và các năm tiếp theo.</p>	<p>Bộ Tư pháp</p>	<p>2014-2016</p>	<p>Tiến hành hàng năm theo quy định.</p>

